

Virserums hembygdsblad **8/16**

Trämjölskvarnen

Under 1947 påbörjades uppförandet av en ny industri – Trämjölskvarnen - med Arne Viktorsson och Torsten Sternell som ägare. Som framgår av namnet skulle fabriken tillverka trämjöl som råvara för tillverkning av konsthartser för bakelittillverkning m.m. För att slippa den omständliga torkproceduren räknade man med att köpa upp kutter-spån från samhällets träindustrier. Dessa spån stampades sedan ned maskinmässigt för att sedan malas i kvarnar till mjöl. Till en början hade sex par kvarnhjul inköpts, vilket möjliggjorde en kapacitet av 250 kg mjöl i timmen.

I en tidningsartikel beskrivs fabriken på följande sätt:

Byggnaden är uppförd i tre våningar där bottenvåningen utgöres av motorsal. Här återfinnes även råvarulagret som består av torr kutter- och klingspån, vilken genom en kraftig suganordning via elevatoren tillföres kvarnarna. Andra våningen upptar kvarnsalen, där fyra par stenar återfinnes, säckpackare där det färdiga mjölet uppsamlas för att medelst ett särskilt transportband transporteras vidare till magasinsutrymmena. Å denna våning finnes dessutom kontor, tvättrum och lunchrum. Tredje våningen kallas siktstående och här finnes fyra siktar. Från kvarnarna fläktas råvaran till siktarna där de olika mjölkvantiteterna utvinnes.

De första åren fick verksamheten en god utveckling men i början av 1950 kom en tillfällig nedgång då efterfrågan på trämjöl sjönk. En stor order från England räddade dock den fortsatta verksamheten.

På bilden ovan ses också den transportanordning som gick över Hagabergsgatan till Bolagets industrispår. Via denna anordningar lastades säckar med det färdiga rämjölet direkt i järnvägsvagnar för vidare transport.

Det fanns betydande risker för brand och explosion vid tillverkningen och därför hade man anpassa kraftverket till anläggningen så att riskerna för olyckor skulle elimineras. Trots detta utbröt strax efter nyåret 1951 en omfattande brand i fabriken. Den hade startat i en silo där det malda trämjölet förvarades och sedan spridit sig till fabriken. Skadorna blev omfattande och medförde ett längre avbrott i produktionen.

Driften vid fabriken kunde återupptas efter några månader men redan den 1 augusti samma år inträffade en förödande explosion i fabriken. I en tidningsartikel berättas att Virserums samhälle vid halvfemtiden på eftermiddagen skakades av en kraftig detonation och en över 20 meter hög eldpelare sköt upp från taket och delar av taket och cyklornerna kastades vida omkring över gården och gatan. Kvarnens driftsledare befann sig i kvarnens tredje våning, där explosionen inträffade, kastade sig ut genom ett fönster och återfanns på gårdsplanen med förkolnade kläder. Han fördes till sjukstugan i Vimmerby men hans liv gick inte att rädda.

Efter olyckshändelsen reparerades visserligen delar av fabriken och driften kunde återupptas en kort period. Konjunkturerna hade dock svängt och det fanns inte längre någon ekonomi i tillverkningen som därför upphörde. Byggnaden stod sedan oanvänd under många år, innan man i mitten på 60-talet började använda lokalerna för olika lagerändamål. Idag har lokalerna rustats upp och sammanbyggt med fd Premo-möbler. De används som lager för Sport & Fritidsgrossisten.

Virserums lucia

Även i år har tidningsläsare kunnat rösta på vem som skulle bli Virserums lucia. Det är Vimmerby Tidning som arrangerar omröstningen och luciafirandet i kyrkan. Därmed fullföljs en lång tradition även om den arrangerande tidningen och organisationen har varierat.

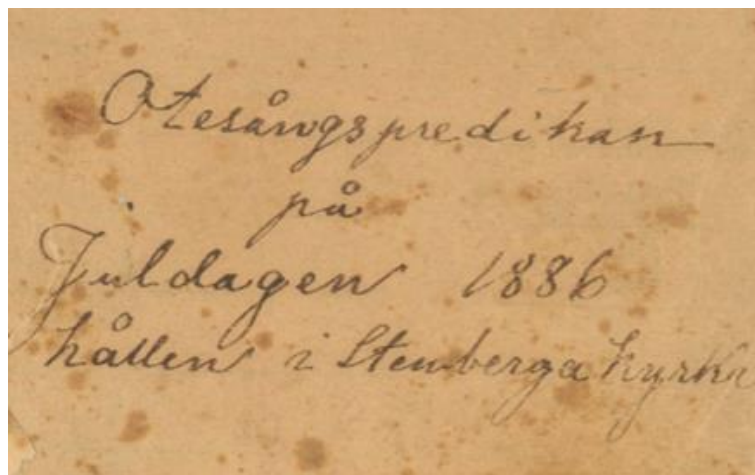

År 1964 var det Oskarshamns Nyheter som svarade för omröstningen och tillsammans med NTO-föreningen kröntes Lucian i Ordenshuset av komminister Malte Johansson, Järeda. Musik framfördes av Frälsningsarméns hornmusikkår och vidare medverkade Ungdoms- och realskolekören. John Albrechtsson sjöng en hyllningssång till lucia och luciafesten avslutades med musik av Virserums kammarorkester.

En julottepredikan 1886

Axel Gustavsson i Hjortöström har på sin tid skänkt ett intressant litet häfte till hembygdsföreningen. Det innehåller en predikan som Oskar Ekelund höll juldagen 1886 i Stenberga kyrka. Häftet innehåller 36 tattskrivna sidor i format lite större än A 6.

Släkten Ekelund, som förknippas med tillkomsten av "Bolaget" möbelindustri, hade sitt ursprung i Stenberga. Man drev där en snickerifabrik i Smyckan men denna förstördes på 1880-talet av en brand och Johan Ekelund valde därefter att starta en ny fabrik i Virserum.

Hembygdsbladets läsare tillönskas en God Jul

En välkänd vy fotograferad från Oskarshamns-Tidningens dåvarande redaktionslokal i Kalmar Läns-huset. Sockenstugan från 1858 (den tidigare byggnaden hade rivits året innan), kyrkan i nygotisk stil som invigdes 1881, Handelsbankens hus, som blev inflyttningsklart 1927, samt Dacke-statyn från 1956. Och så den kommunala julgranen mitt på torget.

Snart nytt år

Glöm därför inte att förnya ditt medlemskap i Virserums Hembygdsförening. Hembygdsbladet sänds gratis via e-mail till de medlemmar som så önskar. Vill man få hembygdsbladet hem i brevlådan går det bra, men då tillkommer en avgift för porto. Den är 90 kr för medlemmar i hembygdsföreningen och för icke-medlemmar är den 150 kr per år. Avgiften betalas in till hembygdsföreningens bankgiro.

GES UT AV VIRSERUMS HEMBYGDSFÖRENING

Bli medlem genom att betala in 100 kr på bg 5241-0263.